

Verslag PGE-bijeenkomst 28-8-2021

Inleiding

Op 26 juni 2021 kwamen 20 gemeenteleden (uit zes verschillende wijken) bij elkaar om ideeën te ontwikkelen voor de toekomst van de Protestantse Gemeente Ede. Het initiatief hiervoor kwam van de Algemene Kerkenraad. Met deze hackathon wil ze een aanzet geven voor een zoektocht hoe de PGE in de toekomst kerk kan zijn, een gemeente die overdraagbaar is aan nieuwe generaties. De AK heeft de resultaten hiervan besproken in haar vergadering op 8 juli en besloten de zoektocht voor te zetten. De volgende stap was een AK-bijeenkomst op 28 augustus 2021 waarvoor ook de predikanten van de PGE, de penningmeester en een aantal deelnemers van de hackathon uitgenodigd waren. Laatstgenoemden hebben meegewerkt aan de organisatie van de dag.

In dit verslag staan de resultaten van de bijeenkomst en de vervolgstappen.

Doel

Doel van de dag was: Ideeën/scenario's ontwikkelen voor hoe de PGE in de toekomst kerk kan zijn. Het gaat niet per se om een afgerond kerkmodel, maar om ideeën die input vormen voor de zoektocht die we daarna maken in de wijken met alle gemeenteleden. Het zijn niet zozeer plannen waarmee we wijkkerkenraden en gemeenteleden proberen te overtuigen, maar hulpmiddelen bij de gedachtenvorming over hoe we een kerk kunnen zijn in de toekomst.

De AK heeft vanouds een beheersmatige taak. De wijken bepalen zelf hoe ze inhoud geven aan kerk-zijn. Binnen de AK wordt hierover dan ook weinig gesproken. De AK heeft besloten dat, als het gaat om de toekomst van de PGE, zij hierin een regierol heeft, ook wat de inhoud betreft. Dat vraagt een andere houding en een open gesprek met elkaar. Een belangrijk nevensdoel van de bijeenkomst op 28 januari was dan ook: het oefenen hierin met elkaar.

Eerste ronde

Doel van deze ronde: ideeën genereren, versterken van ideeën, ontwikkelen community, versterken van open denken, leren communiceren in PGE-zoektocht.

Vorm

- Alle deelnemers krijgen op een A4 de resultaten van de hackathon op 26 juni (zie bijlage aan het eind van dit verslag). Ze krijgen 10 minuten de tijd om hiervan een top 5 te maken (met welke 5 ideeën moet de PGE verder aan de slag).
- Er worden 4 groepen van 4 personen gevormd. Iedere groep kiest de 3 meest gekozen ideeën, werkt die verder uit en motiveert waarom deze zijn gekozen. Oftewel: hoe kunnen we met deze ideeën ervoor zorgen dat de volgende generatie enthousiast is over de PGE?
- Iedere groep bereidt een korte presentatie voor waarbij gebruik gemaakt wordt van flappen. Iedere groep werkt voor ieder idee 1 flap uit.
- Hierna is een poll. Iedere deelnemer krijgt 6 stickers: 4 groene en 2 rode. Deze worden verdeeld over de ideeën.
- De vier meest positief gewaardeerde ideeën worden geselecteerd.
- Daarna kiest iedere deelnemer een flap die haar/hem het meest aanspreekt. Dit ga je bespreken in tweetallen (bv wandelend). Opdracht: maak het concreet en hoe draagt dit bij aan de gezamenlijke zoektocht van de PGE. Hoe maak ik gemeenteleden enthousiast voor dit idee? Na het gesprek in tweetallen schrijf je je bevindingen in steekwoorden op de flap en lees je wat de bevindingen van de anderen zijn.

Resultaten

De belangrijkste resultaten van het gesprek van AK-leden zijn:

Groep 1

- Bijbel is Bron.
- De PGE richt zich op ontmoeten, vieren en leren.
- Ontmoeten: vanuit leden opgezet, PGE-breed, kleine groepen. Deze eten wandelen en hebben bijvoorbeeld een gesprekskring. Er zijn diverse laagdrempelige vormen.
- Vieren is dienst en staat in teken van God en elkaar dienen. Dit gebeurt in diverse vormen. Een keer per maand wordt gevierd op 1 of 2 plekken met 2 voorgangers.
- Leren: groeien in het geloof. Bespreek het samen.
- Om ontmoeten, vieren en leren zijn georganiseerd vanuit de talenten van mensen. Geen hokjes.

Groep 2

- Ontmoeting is essentieel, maar de Bijbel blijft de bron. Welke visie hebben wij en wat willen we uitdragen. Er is ruimte om de Bijbel verschillend uit te leggen.
- Er komt meer aandacht voor een duurzame kerk. Allen onder een 'groen' dak.
- Meer inclusief denken. Minder vanuit hokjes. De vraag is wat ons bindt. Hierover gaan we in gesprek met andere geloofsgemeenschappen.
- Talenten van mensen vormen het uitgangspunt.
- Meer aandacht voor PR en communicatie.
- PGE moet laagdrempelig zijn. Dat geldt zowel voor onze boodschap als voor de vieringen, activiteiten, etc.
- Meer samenwerken met anderen, bv scholen.

Groep 3

- De Bron geeft ons richting.
- Komende tijd wordt er niet met de kaasschaaf bezuinigd, maar voor de PGE 1 gebouw opgezet.
- Dit gebouw is multifunctioneel: vieringen, ontmoeting, bespreek het Samen, verhuur maatschappelijke organisaties, etc.
- Er is ruimte voor diversiteit en verschillende vormen van vieringen.
- Er wordt als daar behoefte aan is gewerkt in doelgroepen
- De talenten van mensen zijn uitgangspunt.
- De PGE is laagdrempelig.
- Jongeren zijn belangrijk, ook hoe ze van betekenis kunnen zijn voor anderen.
- Er wordt samengewerkt met andere maatschappelijke organisaties, bv de CHE.
- Er wordt onderzocht wat nodig is in de maatschappij en hier sluiten we op aan: Dienstbaar aan de wereld.
- Er wordt gebruik gemaakt van eigentijdse communicatiemiddelen.

Groep 4

- De Bijbel is de Bron.
- Iedereen heeft talenten en daar richten we ons op.
- We benaderen mensen actief en persoonlijk en creëren een veilige omgeving.
- Ontmoeten en persoonlijke ontwikkeling zijn belangrijk. Je mag fouten maken en we spreken waardering uit naar elkaar.
- Buiten versus binnen. Aantrekkelijk zijn voor de buurt door je te verplaatsen in de ander. Met een

wijde blik naar je omgeving kijken.

- Meer gezamenlijk optrekken. Activiteiten op elkaar afstemmen.
- PGE-brede diensten organiseren.
- Predikanten werken samen vanuit hun specifieke talenten.

Tweede ronde

In de tweede ronde werd nog een slag gemaakt in het bedenken van activiteiten.

Vorm

Activiteiten bedenken voor een aantal functies/taken/rollen in de kerk. Met Post-its schrijven de deelnemers op wat de 'functie' van deze mensen in de toekomst is. Wat moeten ze doen in de kerk van de toekomst? Er liggen flappen met tien functies, hierop mogen de Post-its worden geplakt. Daarnaast hangen een paar lege flappen (met vraagtekens). Hierop zet iedere deelnemer welke 2 nieuwe 'functies/taken' zij/hij wil zien in de PGE in de toekomst. Voeg aan de 'functie' toe: één beschrijving van de 'functie', beoogd effect, doel of kerntaak.

Resultaten

Hieronder zijn per functie/taak/rol de bedachte activiteiten opgesomd.

Predikant

- Pastor, voorganger, activator, begeleider, wegwijzer.
- Minder preken vanuit een waarheid/overtuiging, meer aansluiten bij waar mensen mee bezig zijn, hun gevoelens, zorgen en hoop.
- Bemoediger, inspirator, toeruster.
- Is actief op social media.
- Gaat voor in eredienst en heeft rol in andere kerkelijke activiteiten.
- Maakt met andere predikanten keuzes/verdeling van talenten. Doet niet meer 'alles'.
- Is niet meer aan specifieke wijk gebonden.
- Krijgt meer een begeleidende rol in bijvoorbeeld eredienst en zet hierin ook talenten van andere mensen in.
- Uitleg/verdieping Bijbel.
- Zoekt naar betekenis Bijbelverhalen in de levens van mensen, verbindt Bijbel met pastoraat.

Kerkelijk werker

- Pastoraat.
- Verbinder.
- Activator.
- Geeft praktisch uitvoering aan verschillende zaken.
- Heeft specifieke opdracht afhankelijk van de behoefte gemeente en waarin niet op andere wijze kan worden voorzien.
- Werkt op projectbasis.
- Ondersteunt vrijwilligers.
- Leidt vieringen/pastoraat/jeugd, etc.
- Is actief op social media.

Organist

- Leider muziekgroep.
- Begeleidt en inspireert.

- Schaaap met vijf poten.
- Muziek blijft ook in de toekomst erg belangrijk, vorm kan anders worden.
- Mede invulling geven aan de liturgie.
- Mensen die muziek maken in de kerk begeleiden.
- Muziekvormen stimuleren.
- Zoekt naar muzikaal talent en denkt mee hoe dit in te zetten in de kerk.
- Is ook betrokken bij andere activiteiten.

Koster

- Coördineert pool van vrijwilligers die op facilitair gebied iets doen.
- Meer gemeenteleden hiervoor inzetten.
- Gastvrouw/gastheer.
- Exploitatie kerkgebouw.
- Faciliteren maaltijdgroepen.
- Beheerdersfunctie.
- Rol in bredere functie van het gebouw.

Diaken

- Brengt nood wereld de gemeente binnen op zo'n manier dat gemeenteleden betrokken raken en gaan handelen.
- Omzien naar naasten binnen en buiten de kerk.
- Meer aandacht voor Kerk in Actie door bv sprekers uit te nodigen.
- Meer aandacht voor lokale initiatieven, niet alleen via Diakonaal Platform).
- Teamlid werkgroep Samenleving en Wereld.
- Coördineert projecten.
- Is actief op social media.
- Projecten bedenken.

Pastoraal ouderling

- Verbinder tussen huiskamer en eredienst.
- Ziet om naar kwetsbaren.
- Heeft aandacht voor wat speelt in de buurt, richt zich niet alleen op gemeenteleden.
- Inspirator.
- Voert het geloofsgesprek met mensen. Durft dit ook.
- Coördinatie pastorale zorg/bezoekwerk.
- Teamlid werkgroep omzien naar elkaar/lid pastoraal team.
- Actief op social media.
- Werkt nauw samen met predikant.

Ouderling eredienst

- Helpt predikant met zoeken/uitwerken van thema's die aansluiten bij het leven van vandaag.
- PGE-vieringen helpen organiseren.
- Contact zoeken met mensen/organisaties van buiten en deze meenemen in invulling eredienst.
- Lid werkgroep Vieringen.
- Coördinatie.
- Legt link tussen eredienst en activiteiten die daarmee samenhangen.
- Coördinatie eredienst. Kan ook door ander dan ouderling.
- Weet wat leeft onder allerlei groepen binnen en buiten de kerk en brengt dit in zodat erediensten

meer aansluiten bij deze groepen.

- Actief op social media.

Jeugdwerker

- Open contact met jongeren.
- Actief op social media.
- Houding aannemen om op gelijke hoogte met jongeren te komen.
- PGE-breed werken.
- Is jong.
- Haalt behoeften bij jongeren op.
- Jongeren helpen geloven, samen zoeken naar de Bron.

Kerkrentmeester

- Beheert financiën.
- Zoekt naar nieuwe financiële bronnen.
- Stelt de vraag: welke materiele zaken hebben we nodig om God en de naaste te dienen.
- Creatief en innovatief.
- Denkt zowel op korte als lange termijn.
- Stelt een kort en bondig document samen over de financiën van de PGE.
- Heeft ideeën hoe je mensen kunt stimuleren te geven.
- Beleid maken hoe om te gaan met het huidige vermogen/onroerend goed.

Coördinator bezoekwerk

- Weet wat achter voordeuren speelt.
- Heeft overzicht van breed scala aan adressen.
- Contact met pastoraat en predikant.
- Ziet om naar anderen.
- Zoekt in talentenbank naar mensen die kunnen luisteren en in contact willen komen met anderen.
- Jongeren koppelen aan ouderen.
- Organiseert soort maatjesproject.

Voorzitter/scriba AK

- Aanspreekpunt
- Bewaken grote lijnen.
- Verbindende factor.
- Overzicht alle activiteiten.
- Bewaken van hoofdzaken om te voorkomen dat energie gaat zitten in bijzaken.
- In toekomst is onderscheid AK en wijkkerkerraden verdwenen.
- Geeft leiding aan PGE en begeleidt veranderprocessen.
- Functies passen binnen structuur die nodig is kerk te besturen.

Trouwe kerkganger

- Moet leren uitnodigender te zijn naar geïnteresseerde bezoeker. We trekken nu te vaak de deur achter ons dicht als we binnen zijn.
- Stimuleren actiever te worden dan alleen bezoeken eredienst.
- Betrekken bij meer activiteiten.
- Zorgen dat die trouw blijft.
- Kent waarschijnlijk veel mensen. Inzetten als coördinator talentenbank.

- Heeft wellicht veel lijntjes. Hiervan meer gebruik maken om te ontdekken wie meer aandacht nodig heeft.
- Heeft contact met nieuwe leden.
- Niet alleen consumeren, maar ook participeren.

Geïnteresseerde maar niet (meer of anders) gelovige (incidentele) bezoeker

- Voelt zich welkom.
- Zoeken naar verdieping.
- Gesprekspartner.
- Inspirator.
- Aansluiten bij belevingswereld.

Buurtringcontactpersoon

- Heeft oog voor dagelijkse noden, maar ook feestelijkheden.
- Open oog voor de buurt, verder dan alleen eigen gemeenteleden.
- Deze taak wordt steeds belangrijker om te weten hoe je van betekenis kunt zijn in de buurt.
- Organiseren van ontmoeting in kleine kring.
- Coördineren van ontmoeting.

Nieuwe functies/taken/rollen

- Werkgroep duurzaamheid.
- Regelneef/-nicht, soort officemanager.
- Communicatie/PR, meer inzet social media en andere middelen.
- Talentenbank.
- Verbinder die hele PGE met elkaar laat communiceren.
- Jonge predikant speciaal voor jeugd die hun wereld en vragen kent.
- Ouderenwerker (gericht op voorkomen van eenzaamheid).
- Bespreek het Samen, teamlid.
- Procesbegeleider toekomst PGE.
- Verkenner Edese sameleving, wat speelt en nodigt mensen uit mee te doen met activiteiten kerk.
- Voor alle functies: communiceer wat je doet, betrek anderen erbij en maak jezelf vervangbaar.

Rode lijnen en conclusies

Als de resultaten van de hackathon en de PGE-bijeenkomst naast elkaar gelegd worden dan is er een grote overlap in conclusies. Hieronder volgt er een aantal:

- In gesprekken over de toekomst van de PGE vormen de eigenheid van de wijken geen uitgangspunt. Er zijn verschillen, het is belangrijk dit te onderkennen en hiervoor ruimte te bieden, maar meer samenwerking en het sterven naar eenheid met ruimte voor diversiteit zijn nodig.
- Als je elkaar ontmoet vanuit dezelfde bron, nieuwsgierig bent naar elkaars verhaal dan vormen verschillen en eigenheid geen obstakel.
- Er moet meer gewerkt worden vanuit de talenten van mensen en niet vanuit bestaande functies en structuren.
- De PGE moet zich meer richten op mensen buiten de kerk en niet-actieve leden.
- Vaker moet de vraag gesteld worden: wie is mijn naaste en wat kan de PGE voor hem/haar betekenen?
- Streven naar meer diversiteit vraagt meer verschillende activiteiten.
- De bestaande structuren, gebouwen en inzet van predikanten moet hierop worden aangepast.
- Wijken moeten meer gaan samenwerken en in de toekomst wellicht opgeheven worden.

- Het gesprek over de toekomst van de PGE moet niet gaan over gebouwen, maar over hoe je God en je naaste kunt dienen.
- Op korte termijn kunnen al veel activiteiten uit de verschillende wijken in elkaar geschoven worden.
- De predikanten moeten hun eigen wijk uitkomen en als team gaan samenwerken.
- AK-leden kunnen op een open en respectvolle manier met elkaar nadenken over de toekomst van de PGE. Er werd op deze dag niet gesproken met elkaar vanuit het belang van de eigen wijk.

Vervolgstappen

Als we nadenken over de toekomst van de PGE kun je in navolging van Simon Sinek drie vragen stellen:

Why: wat is het doel van jouw organisatie?

How: hoe ga je je doel bereiken?

What: wat ga je uitvoeren om dit te realiseren?

Tijdens de hackathon en de PGE-bijeenkomst is vooral gesproken over de why en de how van de Protestantse Gemeente Ede. Deze zoektocht wordt komende maanden voortgezet in de wijkkerkenraden, met gemeenteleden in de wijken en wellicht op bijeenkomsten voor meerdere wijken met als doel om gemeenteleden uit verschillende wijken met elkaar in gesprek te laten gaan. Hoe dit gesprek met gemeenteleden eruit ziet, kan verschillen per wijk. In overleg met de wijkkerkenraad wordt hieraan vorm gegeven.

Eind dit jaar kunnen conclusies getrokken worden en de zoektocht voortgezet worden met het what. Dat betekent uitvoering geven aan hoe we kerk willen zijn in Ede.

september 2021

Besprekingen met wijkkerkenraden.

- Emmaüs: maandag 30 augustus
- Open Hof: maandag 6 september
- Noorderkerk: dinsdag 7 september
- Taborkerk: dinsdag 21 september
- Beatrixkerk: maandag 27 september
- Harskamp: dinsdag 5 oktober

Bespreekpunten:

- Informeren over proces en resultaten ervan.
- Reacties.
- Zijn er aanvullingen/opmerkingen, nieuwe ideeën?
- Hoe betrekken we de gemeenteleden in deze wijk bij de zoektocht?

Een aantal deelnemers uit de hackathon-groep is betrokken bij de invulling/organisatie van deze bijeenkomst.

15 september 2021

Inleveren kopij Kerkblad (oktobernummer).

september 2021

Opzetten PGE-plein op website PGE. Hierop komen stukken (artikelen/foto's/ideeën/commentaren/etc.) te staan die betrekking hebben op de toekomst van de

PGE. Iedereen kan hierop posten.

september/oktober 2021

Bespreken van de ideeën en scenario's in de wijken, gemeentebijeenkomst (interactief).

- Beatrixkerk: maandag 20 september.

Hierbij stellen we vragen als (interactief):

- Dienen we hiermee God en onze naaste?
- Is dit een toekomstbestendig idee? Waarom wel of niet?
- Heb je aanvullingen, nieuwe ideeën?
- Voor wie doen we dit? (gemeenteleden/mensen buiten de kerk/maatschappij)
- Is dit haalbaar?
- Wat is er nodig om dit te realiseren?

Een aantal deelnemers uit de hackathon-groep is betrokken bij de invulling/organisatie van deze bijeenkomst.

15 oktober 2021

Inleveren kopij Kerkblad (novembernummer).

15 november 2021

Inleveren kopij Kerkblad (decembernummer).

18 november 2021

Bespreking voortgang in AK en besluit over vervolgstappen.

15 december 2021

Inleveren kopij Kerkblad (januarinummer).

20 januari 2022

Bespreking voortgang in AK en besluit over vervolgstappen.

Bijlage: resultaten hackathon 26 juni

De belangrijkste resultaten van de hackathon van 26 juni waaruit de AK-leden konden kiezen zijn:

- De Bijbel moet de bron blijven. Dit is de basis van de PGE en hierin onderscheidt de kerk zich.
- Er moet meer ruimte zijn voor mensen buiten de kerk. De PGE richt zich te veel op haar eigen gemeenteleden en de drempels (gebouwen, liturgie, regels, gewoontes, etc.) vormen een hoge drempel voor veel mensen.
- Meer diversiteit in mensen (andere doelgroepen, culturen, etc) en activiteiten is gewenst.
- Er moet meer verbinding komen tussen de wijken, meer gezamenlijk optrekken en eventueel samenvoegen van wijken.
- Afwisselen voorgangers, rouleren geeft meer eenheid.
- Hechte groepen die er nu zijn in de kerk (bv in wijken) moeten blijven.
- Er moeten meer inspiratie van buiten de kerk naar binnen gehaald worden, bv door sprekers of projecten op te zetten met andere organisaties/bedrijven.
- De gemeente organiseren vanuit talenten van mensen en niet vanuit functies die er zijn.
- Andere organisatievormen: minder in hokjes en protocollen denken.
- Meer ontmoetingen tussen wijken met wisselende 'expeditieleiders'.

- Een taxicentrale moet het mogelijk maken om bv ouderen hierbij naar andere wijken te vervoeren. Ervaring leert dat op een achterbank vaak boeiende gesprekken plaatsvinden.
- Kerkdiensten moeten meer divers vormgegeven worden met meer inbreng van de gemeente vooraf en tijdens de dienst.
- Zorgen voor mix van fysieke en online diensten, ontmoetingen op andere tijden en plaatsen.
- Meer inclusieve kerk, alle leeftijdendiensten, meer gespreksvormen.
- Open, uitnodigende kerk met andersoortige bijeenkomsten.
- Kerk zo organiseren dat er meer nadruk komt te liggen op begeleiden dan op leiden.
- Kerk laagdrempeliger maken door verplichtingen en lidmaatschap af te schaffen.
- Opzetten talentenbank.
- Organiseren van (zondag)middag borrel.
- Werken aan positieve beeldvorming door inzet van onder andere sociale media.
- Samenwerk met maatschappelijke organisaties en bijvoorbeeld scholen als CHE, HAN en Het Streek.
- Sprekers van buiten uitnodigen.
- Meer aandacht voor Bespreek het Samen.
- Bij exegetische meer aandacht voor psychologische invalshoek.
- Zoeken naar andere organisatievormen, talenten van mensen als uitgangspunt nemen.
- Opzetten van talentenbank/talentenmakelaar.
- Meer werken met bovenwijkse projecten en deze op onderdelen vertalen naar wijken en doelgroepen.
- Mensen met een ander geloof uitnodigen en in gesprek gaan.
- Meer activiteiten en projecten die nu op verschillende plekken uitgevoerd worden aan elkaar koppelen.
- Op andere locaties bij elkaar komen (bv Openluchttheater, Cinemec...).
- Bovenwijken bij elkaar komen en in groepjes verdere invulling geven aan programma.
- Mensen die elkaar niet kennen bij elkaar brengen (zie deze hackathon).
- Hef wijken op, ga als één PGE verder, maar behoud houd hechte groepen die in wijken zijn ontstaan in stand.
- Een keer per maand een gezamenlijke dienst voor alle wijken.
- Leer van elementen van andere gemeenten, bv Mozaïek in Veenendaal, zonder hun concept over te nemen.
- Laat mensen suggesties aandragen voor liederen in de dienst.
- Ontmoeting is essentieel, maar Bijbel blijft bron.
- Voorganger kan diensten creatiever invullen.
- Maak gebruik van vormen als bv LessonUp in het onderwijs (app waarmee leerlingen op interactieve manier leren).
- Vertel verhalen vanuit een ander point of view.
- Zorg voor meer stilte momenten.
- Meer inclusief denken, in plaats vanuit hokjes.
- Meer nadruk op het van elkaar leren.
- Meer aandacht voor papieren leden.
- Mogelijk creëren om 'vriend van de kerk' te worden.